

Jurisprudential Examination of the Defendant's Right to Medical Examination in Iranian and French Law

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Hamidreza Salari¹
Seyyed Alireza Hosseini^{2*}

How to cite this article

Hamidreza Salari, Seyyed Alireza Hosseini, Jurisprudential Examination of the Defendant's Right to Medical Examination in Iranian and French Law, *Journal of Quran and Medicine*. 2023; 7(4): 76-80.

1. M.A student, Department of Law, Mahalat Branch, Islamic Azad University, Mahalat, Iran.

2. Visiting Assistant Professor, Department of Law, Mahalat Branch, Islamic Azad University, Mahalat, Iran (Corresponding Author).

* Correspondence:

Address:
Phone:
Email: seyed150@gmail.com

Article History

Received: 2020/10/15
Accepted: 2020/12/18

ABSTRACT

Purpose: The present study tries to investigate and analyze the right of medical examination of the accused in the Iranian and French legal systems in order to reveal the limitations of this right in the two legal systems.

Materials and methods: This research was conducted with the method of library studies and in a descriptive-analytical way, by referring to legal texts, laws and studying the legal systems of the two countries of Iran and France, the necessary information was obtained and analyzed.

Findings: The main question for the research is "Is the right of the accused to medical examination recognized in the legal system of Iran and France?". The findings of the research indicate that in this regard, Article 51 of the Code of Criminal Procedure of 2012 stipulates: "According to the request of the person under observation or one of his close relatives, one of the doctors, determined by the prosecutor, will examine the person under observation. The doctor's certificate is recorded in the file. Bringing this article in the 1392 Criminal Procedure Law shows the legislator's attention to maintaining the health of the person under observation and respecting his rights, which is well mentioned in the 1392 Criminal Procedure Law, considering the lack of provision for the extension of the period under observation regarding the requirement to Medical examination or examination at the time of observation in police places is silent for more than 24 hours and this matter is mentioned only as an optional right for the person under observation at the beginning. This right is stated in Article 63-3 of the French Code of Criminal Procedure: "Any person under observation can be examined by a doctor selected by the public prosecutor or a judicial police officer... at any time by a prosecutor or a judicial police officer." He can choose exactly one doctor to examine a person." In addition to granting the aforementioned right to the person under observation, the French legislator also gave the public prosecutor (city) or judicial police officer the authority to appoint a doctor and examine the person under observation at any time.

Conclusion: What can be deduced from the examination of the materials related to the right of medical examination of the accused from the laws of Iran and France is that the use of the right to medical examination is optional and is based on the request, and the bailiffs or prosecutors do not have an obligation to introduce a doctor from the very beginning. When an illness or problem happens to a person, they are responsible for introducing the person to a doctor, which of course is more correct if this is done compulsorily. Therefore, the requirement to examine the accused by a trusted doctor (preferably a legal doctor) within a maximum of one hour after his arrest and observation will be implemented at the request of the accused, his lawyer or his family members by preparing the minutes of the meeting and the original minutes of the meeting will be attached to the file and Its picture will be given to the applicant upon his request, of course, the right mentioned in this article must be explained to the accused in writing before the interrogation begins. This is also a reflection of the defendant's physical condition in terms of health or the presence of injuries, lethargy, malaise, severe fatigue by the interrogators, etc., during the investigation of the accused until his appearance before the judge. What results from this legislation is to see that the accused is physically and mentally able to be under 24-hour supervision or that the person may need immediate help. Because, for example; If the person under observation needs special drugs due to quitting addiction, in order to get rid of the police's questions and obtain these drugs, he will answer all the questions positively and conditions will be created for him that will cause his rights to be violated, and as a result, with the initial examination, Therapeutic measures will be implemented and his rights will be avoided and pressure on him will be avoided, and on the other hand, it will block the ground for possible abuse by the police and officers by harassing the accused. Of course, according to French laws, in gang and organized crimes It is prescribed for the medical examination of the person under observation.

Keywords: Patients' Rights, Defendant's Right to Medical Examination, Iranian Law, French Law

بررسی تحلیلی حق معاینه پزشکی متهم در حقوق

ایران و فرانسه

حمیدرضا سالاری^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق، واحد محلات، دانشگاه آزاد اسلامی، محلات، ایران.

سیدعلیرضا حسینی^{۲*}

استادیار مدعو، گروه حقوق، واحد محلات، دانشگاه آزاد اسلامی، محلات، ایران (نویسنده مسئول).

چکیده

هدف: پژوهش حاضر تلاش می‌کند حق معاینه پزشکی متهم در حقوق ایران و فرانسه را در دو نظام حقوقی ایران و فرانسه مورد بررسی و تحلیل قرار دهد تا از رهگذر این بررسی‌ها حدود و صغور این حق در دو نظام حقوقی مبرهن و آشکار گردد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش با روش مطالعات کتابخانه‌ای و به شیوه توصیفی - تحلیلی انجام شده است که با مراجعه به متون حقوقی، قوانین و مطالعه نظام‌های حقوقی دو کشور ایران و فرانسه اطلاعات لازم به دست آمده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: پرسش اصلی فراروی پژوهش آن است که «آیا حق معاینه پزشکی متهم در نظام حقوقی ایران و فرانسه به رسمیت شناخته شده است؟». یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که در این خصوص ماده ۵۱ آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ مقرر می‌دارد: «بنا به درخواست شخص تحت نظر یا یکی از بستگان نزدیک وی، یکی از پزشکان به تعیین دادستان از شخص تحت نظر معاینه به عمل می‌آورد. گواهی پزشک در پرونده ثبت و ضبط می‌شود». آوردن این ماده در قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ نشان دهنده توجه مقنن به حفظ سلامت فرد تحت نظر و رعایت حقوق وی که به خوبی به آن اشاره شده است، در قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ با توجه به عدم پیش‌بینی تمدید مدت تحت نظر درباره الزام به معاینه پزشکی یا انجام معاینه در زمان‌های تحت نظر در اماکن پلیس بیش از ۲۴ ساعت ساکت است و به این موضوع صرفاً به صورت یک حق اختیاری برای فرد در ابتدای تحت نظر اشاره نموده است. این حق در ماده ۳-۶۳ قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه آمده است: «هر شخص تحت نظر می‌تواند به درخواست خود، توسط یک پزشک منتخب دادستان جمهوری یا پلیس افسر قضایی مورد معاینه قرار گیرد... در هر زمان دادستان یا افسر پلیس قضایی می‌تواند راساً یک پزشک برای معاینه شخص انتخاب کند.» قانونگذار فرانسوی در کنار اعطای حق مذکور به شخص تحت نظر، به دادستان جمهوری (شهرستان) یا افسر پلیس قضایی نیز این اختیار را داده که در هر زمان نسبت به تعیین پزشک و معاینه شخص تحت نظر اقدام نماید.

نتیجه‌گیری: آنچه از بررسی مواد مرتبط با حق معاینه پزشکی متهم از قوانین ایران و فرانسه استنباط می‌شود این است که استفاده از حق معاینه پزشک اختیاری است و بنا به درخواست است و ضابطین یا دادستان تکلیفی مبنی بر معرفی فرد پزشک از همان بدو تحت نظر نداند و زمانی که بیماری و مشکلی برای فرد حادث شود مکلف به معرفی فرد به پزشک می‌باشند، که البته صحیح‌تر آن است که این

مردم به صورت اجباری انجام پذیرد. بنابراین الزام معاینه متهم توسط پزشک معتمد (ترجیحاً پزشک قانونی) در فاصله حداکثر یک ساعت پس از بازداشت و تحت نظر قرار گرفتن وی به تقاضای متهم، وکیل یا اعضای خانواده اش با تنظیم صورت جلسه به عمل خواهد آمد و اصل صورت جلسه ضمیمه پرونده و تصویر آن، در صورت درخواست متقاضی، به وی تسلیم می‌شود البته حق مذکور در این ماده باید کتبی و قبل از شروع بازجویی به متهم تفهیم شود. این امر هم انعکاس وضعیت ظاهری متهم از حیث سلامت یا وجود آثار ضرب و جرح، بی‌حالی، بدحالی، خستگی شدید توسط بازجویان و... در زمان تحقیق از متهم تا حضور وی نزد قاضی الزامی است. آنچه از این قانونگذاری حاصل می‌گردد این است که بیند متهم از نظر جسمی و روحی توان این را دارد که ۲۴ ساعت تحت نظر باشد یا اینکه ممکن است فرد نیاز به کمک فوری داشته باشد. زیرا به‌طور مثال؛ اگر شخص تحت نظر به علت ترک اعتیاد نیاز به داروهای خاص داشته باشد برای رهایی از سوالات پلیس و دست‌یابی به این داروها، به تمام سوالات پاسخ مثبت داده و شرایطی را برایش ایجاد می‌شود که باعث تضییع حقوق وی خواهد شد و در نتیجه با معاینه اولیه، اقدامات درمانی به عمل خواهد آمد و از تضییع حقوق وی و ایجاد فشار به وی خودداری می‌شود و از طرفی دیگر زمینه را برای سوءاستفاده احتمالی پلیس و ضابطین از طریق اذیت و آزار متهم مسدود می‌نماید. البته مطابق قوانین فرانسه در جرایم بانندی و سازمان یافته «الزام» به معاینه پزشکی شخص تحت نظر مقرر شده است.

کلیدواژه‌ها: حقوق بیماران، حق معاینه پزشکی متهم، حقوق ایران، حقوق فرانسه.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۲۷

*نویسنده مسئول: seyed150@gmail.com

مقدمه

در زمینه ماهیت حقوق بیماران در نظام عدالت کیفری با توجه به تقسیمات چهارگانه حق می‌توان گفت چهره غالب حقوق بیماران در نظام مذکور، حق مطالبه است. حق بیمار بر به رسمیت شناخته شدن به عنوان بیمار و اعمال سایر آثار آن در اجرای عدالت کیفری از جمله حقوقی است که بیمار می‌تواند آن را از مراجع مجری عدالت کیفری مطالبه نموده و در عین حال مراجع مذکور مکلف و متعهد به ایفای آن می‌باشند. برای مثال شخصی دارای اختلال کامل روانی فاقد مسئولیت کیفری است. و امکان اعمال مجازات بر وی وجود ندارد (ماده ۵۳ قانون مجازات اسلامی). همچنان که تبصره ماده ۱۱۶ آیین نامه سازمان زندان‌ها، دسته از بیماران موسوم به بیماران خاص، حق بر عفو و عدم مجازات دارند. ماهیت این دسته از حقوق به گونه ای است که در مقام رعایت و ایفای آنها، شخص بیمار مستحق استیفای آنها بود و در مقابل مراجع ذی ربط در نظام عدالت کیفری مکلف به ایفا و متعهد به رعایت آنها می‌باشند. بدین ترتیب، حقوق بیماران در نظام عدالت کیفری اصولاً از دسته حق مطالبه است که در آن بیمار محق و مراجع عدالت کیفری از جمله

پلیس، دادسرا، دادگاه و نظام اجرای پاسخ های کیفری، متعهد و مکلف می باشند. (۱).

حقوق شخص تحت نظر در آیین دادرسی کیفری ایران و فرانسه شخص تحت نظر از حقوقی برخوردار است که پلیس و ضابطین دادگستری و نهاد تعقیب و تحقیق ملزم به رعایت این حقوق هستند، حقوق شخص تحت نظر تا حدودی مورد توجه وضع کنندگان قانون قرار گرفته است، هر چند که به طور کامل به آن پرداخته نشده است. بعد از انقلاب ۱۳۵۷ ایران، با تصویب قانون اساسی در سال ۱۳۵۸، اصول کلی حقوق دفاعی متهم در اصول ۳۲ تا ۳۹ و اصل ۱۶۵ تا ۱۷۱ مورد تأیید قرار گرفت و در تدوین قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۷۸ و قانون حقوق شهروندی در سال ۱۳۸۳ به اصولی از حقوق شخص تحت نظر توجه شده است اما در قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ این موضوع پررنگ تر دیده شده است و از محاسن و نوآوری های قانون جدید این است که برای حقوق شخص تحت نظر حقوقی در نظر گرفته و میان فرد بازداشتی و تحت نظری قائل به تفکیک شده است (۲).

حق معاینه پزشک

یکی از حقوق متهم این است که قبل از تحت نظر قرار گرفتن مورد معاینه قرار گیرد تا از ایجاد برخی محدودیت ها و مشکلات احتمالی در آینده جلوگیری شود. اینکه برخورداری از این حق برای متهم تحت نظر در قوانین فعلی مورد اشاره قرار گرفته است یا خیر؟ باید گفت در حال حاضر در قوانین لازم الاجرا هیچ گونه تصریح روشنی در این باب به جهت ایجاد تکلیف برای ضابطین دادگستری و پلیس وجود ندارد و فقط می توان از اصول کلی قانون اساسی این حق را از سوی قانونگذار استخراج کرد، زیرا اصل ۲۹ قانون اساسی نیاز به خدمات بهداشتی و پزشکی به عنوان حق همگانی شمرده است و یکی از اقشار جامعه هم متهم تحت نظر است که باید این حق را برای وی ملحوظ داشت و تمام افراد ملت باید از تأمین اجتماعی که خدمات پزشکی نیز از مصادیق آن است برخوردار باشد لازم به ذکر است حق بر معاینه توسط پزشک در حقوق ایران در صورت نیاز فرد و به صورت اختیاری است (۳).

در جهت رفع موانع ارتباطی شخص تحت نظر و حمایت بیشتر اشخاص بازداشت شده، یکی از تضمین هایی که راه را برای سوء رفتارهای مأموران مسدود می کند، درخواست فرد برای معاینات پزشکی است (۴).

همان طور که قبلاً اشاره کردیم مقررات کشور ما در این خصوص ساکت است، لیکن در پاره ای دیگر از کشورها یا مقررات صریحی در باب نحوه تأمین درخواست ذی نفع وضع شده یا براساس اصول کلی حمایت از مظنونان یا متهمان، مقامات پلیس یا مرجع قضایی به اجابت درخواست متهم مکلفند (۵).

در هر حال آنچه در این زمینه مهم است نظارت بر شیوه های تحقیق و ممانعت از به کار گرفتن ابزارهایی است که هر چند در

میزان کارایی نسبی آنها و دریافتن حقیقت واقعه نباید تردید کرد، لیکن از حقیقت دیگری که حیثیت ذاتی و کرامت انسانی نامیده می شود نیز نمی توان غافل شد. (۶) اما با توجه به رویکرد قانونگذاری در قانون جدید آیین دادرسی کیفری به رعایت بیشتر حقوق متهم تحت نظر، این حق نیز مورد توجه و عنایت قرار گرفته است که یکی از نوآوری های قانون جدید نیز در زمینه حق معاینات پزشکی است که در آیین دادرسی کیفری ۱۳۷۸ به آن پرداخته نشده است و از تضمین هایی است که راه را برای سوء رفتارهای احتمالی مأموران مسدود می کند. این اقدام برای شخص تحت نظر یا یکی از بستگان وی در حالت عادی یک حق محسوب می شود که به درخواست خود می تواند مطالبه نماید (۷).

به این حق در ماده ۵۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ توجه شده است. در این خصوص ماده ۵۱ آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ مقرر می دارد: «بنا به درخواست شخص تحت نظر یا یکی از بستگان نزدیک وی، یکی از پزشکان به تعیین دادستان از شخص تحت نظر معاینه به عمل می آورد. گواهی پزشک در پرونده ثبت و ضبط می شود.» (۸) آوردن این ماده در قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ نشان دهنده توجه مقنن به حفظ سلامت فرد تحت نظر و رعایت حقوق وی که به خوبی به آن اشاره شده است، آنچه از ماده مذکور مستفاد می شود این است که استفاده از حق معاینه پزشک اختیاری است و بنا به درخواست است و ضابطین یا دادستان تکلیفی مبنی بر معرفی فرد پزشک از همان بدو تحت نظر نداند و زمانی که بیماری و مشکلی برای فرد حادث شود مکلف به معرفی فرد به پزشک می باشند، که البته صحیح تر آن است که این امر به صورت اجباری انجام پذیرد (۹). بنابراین الزام معاینه متهم توسط پزشک معتمد (ترجیحاً پزشک قانونی) در فاصله حداکثر یک ساعت پس از بازداشت و تحت نظر قرار گرفتن وی به تقاضای متهم، وکیل یا اعضای خانواده اش با تنظیم صورت جلسه به عمل خواهد آمد و اصل صورت جلسه ضمیمه پرونده و تصویر آن، در صورت درخواست متقاضی، به وی تسلیم می شود البته حق مذکور در این ماده باید کتبی و قبل از شروع بازجویی به متهم تفهیم شود. این امر هم انعکاس وضعیت ظاهری متهم از حیث سلامت یا وجود آثار ضرب و جرح، بی حالی، بدحالی، خستگی شدید توسط بازجویان و... در زمان تحقیق از متهم تا حضور وی نزد قاضی الزامی است (۱۰). آنچه از این قانونگذاری حاصل می گردد این است که ببیند متهم از نظر جسمی و روحی توان این را دارد که ۲۴ ساعت تحت نظر باشد یا اینکه ممکن است فرد نیاز به کمک فوری داشته باشد. زیرا به طور مثال؛ اگر شخص تحت نظر به علت ترک اعتیاد نیاز به داروهای خاص داشته باشد برای رهایی از سوالات پلیس و دست یابی به این داروها، به تمام سوالات پاسخ مثبت داده و شرایطی را برایش ایجاد می شود که باعث تضییع حقوق وی

بنابراین؛ امکان این معاینه در جریان تحت نظر و در صورت تمدید، برای دومین بار به درخواست شخص تحت نظر (همواره با تصمیم دادستان شهرستان یا افسر پلیس قضایی) و نیز به درخواست عضو خانواده خود وجود دارد. معاینه پزشکی، در این صورت یک حق محسوب می‌شود.

اگر بررسی‌های بدنی و جسمانی ضروری باشد، این بررسی‌های فقط توسط پزشک انجام می‌شود. (۱۶)

در جرایم سازمان یافته، هنگام اولین تمدید اختصاصی، معاینه الزامی است. بدین صورت که، شخص توسط افسر پلیس قضایی از حق خود در درخواست یک معاینه پزشکی جدید مطلع می‌گردد. (معاینه پزشکی یک حق محسوب می‌شود).

در جرایم تروریسم و قاچاق مواد مخدر، به مجرد شروع دو تمدید فوق العاده معاینه پزشکی می‌تواند انجام شود. به علاوه، به مناسبت این تمدیدهای فوق العاده، معاینه شخص تحت نظر توسط پزشک منتخب دادستان شهرستان، قاضی تحقیق یا افسر پلیس قضایی الزامی است. (۱۷)

نتیجه گیری

آنچه از بررسی مواد مرتبط با حق معاینه پزشکی متهم از قوانین ایران و فرانسه استنباط می‌شود این است که استفاده از حق معاینه پزشک اختیاری است و بنا به درخواست است و ضابطین یا دادستان تکلیفی مبنی بر معرفی فرد پزشک از همان بدو تحت نظر نداند و زمانی که بیماری و مشکلی برای فرد حادث شود مکلف به معرفی فرد به پزشک می‌باشند، که البته صحیح‌تر آن است که این امر به صورت اجباری انجام پذیرد. بنابراین الزام معاینه متهم توسط پزشک معتمد (ترجیحاً پزشک قانونی) در فاصله حداکثر یک ساعت پس از بازداشت و تحت نظر قرار گرفتن وی به تقاضای متهم، وکیل یا اعضای خانواده اش با تنظیم صورت جلسه به عمل خواهد آمد و اصل صورت جلسه ضمیمه پرونده و تصویر آن، در صورت درخواست متقاضی، به وی تسلیم می‌شود البته حق مذکور در این ماده باید کتبی و قبل از شروع بازجویی به متهم تفهیم شود. این امر هم انعکاس وضعیت ظاهری متهم از حیث سلامت یا وجود آثار ضرب و جرح، بی‌حالی، بدحالی، خستگی شدید توسط بازجویان و... در زمان تحقیق از متهم تا حضور وی نزد قاضی الزامی است. آنچه از این قانونگذاری حاصل می‌گردد این است که بیند متهم از نظر جسمی و روحی توان این را دارد که ۲۴ ساعت تحت نظر باشد یا اینکه ممکن است فرد نیاز به کمک فوری داشته باشد. زیرا به طور مثال؛ اگر شخص تحت نظر به علت ترک اعتیاد نیاز به داروهای خاص داشته باشد برای رهایی از سوالات پلیس و دست‌یابی به این داروها، به تمام سوالات پاسخ مثبت داده و شرایطی را برایش ایجاد می‌شود که باعث تضییع حقوق وی خواهد شد و در نتیجه با معاینه اولیه، اقدامات درمانی به عمل خواهد آمد و از تضییع حقوق وی و ایجاد فشار به وی خودداری می‌شود و از طرفی دیگر زمینه را

خواهد شد و در نتیجه با معاینه اولیه، اقدامات درمانی به عمل خواهد آمد و از تضییع حقوق وی و ایجاد فشار به وی خودداری می‌شود و از طرفی دیگر زمینه را برای سوء استفاده احتمالی پلیس و ضابطین از طریق اذیت و آزار متهم مسدود می‌نماید (۱۱). در قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ با توجه به عدم پیش‌بینی تمدید مدت تحت نظر درباره الزام به معاینه پزشکی یا انجام معاینه در زمان‌های تحت نظر در اماکن پلیس بیش از ۲۴ ساعت ساکت است و به این موضوع صرفاً به صورت یک حق اختیاری برای فرد در ابتدای تحت نظر اشاره نموده است (۱۲).

این حق در ماده ۳-۶۳ قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه آمده است: «هر شخص تحت نظر می‌تواند به درخواست خود، توسط یک پزشک منتخب دادستان جمهوری یا پلیس افسر قضایی مورد معاینه قرار گیرد... در هر زمان دادستان یا افسر پلیس قضایی می‌تواند رأساً یک پزشک برای معاینه شخص انتخاب کند.» (۱۳)

قانونگذار فرانسوی در کنار اعطای حق مذکور به شخص تحت نظر، به دادستان جمهوری (شهرستان) یا افسر پلیس قضایی نیز این اختیار را داده که در هر زمان نسبت به تعیین پزشک و معاینه شخص تحت نظر اقدام نماید.

مدت نگهداری متناسب با شدت جرم ارتكابی قابل افزایش است. زمانی که مدت نگهداری تمدید می‌گردد قانونگذار فرانسوی، اقدام به معاینه پزشکی را برخلاف حق اختیاری قبلی، به الزامی قانونی تبدیل نموده است. در این زمینه طبق ماده ۸۸-۷۰۶ آیین دادرسی کیفری فرانسه: «زمانی که تمدید نخست مورد تصمیم قرار می‌گیرد، شخص تحت نظر توسط پزشک منتخب دادستان شهرستان، بازپرس یا افسر پلیس قضایی، معاینه می‌شود.» و همچنین در ادامه ماده آمده است: «... پزشک اقدام به صدور گواهی پزشکی‌ای می‌نماید که بر اساس آن او باید به طور ویژه درباره توانایی شخص برای تحت نظر قرار گرفتن اظهار نظر نماید.» در واقع این ماده اشاره به این مطلب دارد که باید دید متهم از نظر جسمی و روحی توان این را دارد که ۲۴ ساعت تحت نظر باشد یا اینکه ممکن است نیاز به مساعدت فوری داشته باشد (۱۴).

الزام به معاینه پزشکی شخص تحت نظر، ناظر به جرایم بانندی و سازمان یافته است. علاوه بر این تمدید مدت فوق العاده‌ای نیز درباره جرایم تروریستی در ماده ۱-۸۸-۷۰۶ آ.د.ک فرانسه پیش‌بینی شده است. متناسب با این تمدید مدت که می‌تواند تا ۱۴۴ ساعت افزایش یابد، قانونگذار در جهت حفظ حقوق متهم و ممانعت از هرگونه اجبار یا شکنجه یا هر نوع تعرض جسمانی به شخص مظنون، الزام به معاینه پزشکی را مجدداً تکرار و بر آن تأکید کرده است. در این زمینه، بر اساس ماده مذکور: «با انقضای مدت ۹۶ ساعت و ۱۲۰ ساعت ... علاوه بر امکان معاینه پزشکی از ابتدای تحت نظر، از ابتدای هر یک از دو تمدید فوق العاده، معاینه پزشکی توسط پزشک منتخب دادستان جمهوری (شهرستان)، قاضی تحقیق یا افسر پلیس قضایی الزامی است.» (۱۵)

9. Tabatabayi Mottamani, Manouchehr-1390-Public freedoms and human rights-5th edition-Tehran University Press.
10. Parvizi Fard, Ayatollah-1391-Comparative criminal procedure of deprivation of liberty of the accused in the laws of Iran and England- First edition-Jangal Publications.
11. Goldost Joybari, Rajab- 1387-Generalities of criminal procedure- 2nd edition- Jungle Publications.
12. Fadaili, Mustafa- 2007- Fair Trial (International Criminal Trials)- Tehran-Shahrdanesh Publications.
13. Fakhar Toosi, Javad- 2013- The rights of the accused (jurisprudential-legal review) - Publications of Bostan Kitab Institute.
14. Katouzian, Nasser- 1386- Introduction to the science of law and study in Iran's legal system- 56th edition - publishing company.
15. Akhundi, Mahmoud- 2004- applied criminal procedure- 2nd edition- Mizan publication- 5th volume.
16. Elahi Menesh, Mohammad Reza, 2015, temporary arrest order and its alternatives in Iranian and French law, first edition, Majd Publishing House, Tehran.
17. Bernagaston Bullock, Georges Stefani Lavasseur -1377-Criminal Procedure Ritual - Translator: Hasan Dadban - Allameh Tabatabayi University Publications.
18. Akhundi, Abbas - 1391 - Criminal Procedure Code (thoughts) - 4th volume - Tehran: Majd Publications.

برای سوء استفاده احتمالی پلیس و ضابطین از طریق اذیت و آزار متهم مسدود می‌نماید. البته مطابق قوانین فرانسه در جرایم باندی و سازمان یافته «الزام» به معاینه پزشکی شخص تحت نظر مقرر شده است.

تقدیر و تشکر

این مقاله حاصل بخشی از تحقیقات انجام شده مربوطه به پایان نامه کارشناسی ارشد آقای حمیدرضا سالاری می باشد که در دانشگاه آزاد اسلامی واحد محلات انجام شده است.

References

The Holy Quran

Nahj al-Balagha

1. Gholamreza, Mohammad Nasl- 2013- Collection of International Criminal Court Regulations- Justice Publishing House.
2. Ardabili, Mohammad Ali- 2013- Custody under supervision, criminal sciences, a collection of essays in honor of Professor Mohammad Ashuri- first edition- Semat Publications.
3. Ardabili - Mohammad Ali - 1392 - General Criminal Law - Volume I - Tehran: Mizan Publications, 10th edition
4. Ashuri, Mohammad- 1383-Criminal Procedure-5th edition (2nd edition)-Samt Publications-2nd volume.
5. Imani, Abbas- 1386- Dictionary of criminal law terms- Tehran- Hesti Publishing House.
6. Jafari Langroudi, Mohammad Jaafar - 1376 - General introduction to the science of law - Ganj Danesh Library Publications.
7. Zareem, Abbas-Hajizadeh, Hamid-Metoli Jaafarabadi, Yaser- 2018- Criminal Procedure Law in the current legal system, third edition, Third Line Publications.
8. Danesh Pajoh, Mostafa-Khosro Shahi, Qadratullah- 1380- Philosophy of Law- Fifth Edition- Publications of Imam Khomeini Educational and Research Institute.